

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редація, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Міндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи авртає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Głos Narodu

про вихід руских послів з сойму.

(+) Польське дневникарство майже без виїмки віднесло ся з великим ворогованєм, перекручуванєм явної правди, клеветою і сліпою завзятістю до руских соймових послів за те, що они поважили ся покинути сойм як-раз перед закінченєм сесії. *Słowo polskie* ще старає ся перевишити шовіністичний *Dziennik polski* і посуває ся до того, що посуджує посла Барвіньського, мовби він зробив се ддятого, aby pozyskać sympatyę moskalofilów, o którą widocznie bardzo szło mu! Переконаня і довголітне діланє п. Барвіньського стоять певним доказом, що він не ділав для приєднаня чийсь симпатії, а вже найменше, щоб запобігав симпатії москвофілів, котрих все поборював. Таке поступованє характеризує найкраще об'єктивність і правдомовність польського дневникарства, між котрим *Słowo* силкує ся грати першу ролю.

Від сего цілого табору шовіністів відбиває предметовий відзив «Głos-y Narodu». Вправді і *Głos Narodu* не може собі пояснити сего кроку руских послів, як tylko chęcią zwrócenia na siebie uwagi wobec nadchodzących wyborów, але справедливо обертає ся проти підозрівань киданих польськими дневниками львівськими, мовби внесеня руских послів були ставлені на przerażenie, jedynie dla pokazania, iż Polacy odzyskują w szambu! żądania ruskie. *Głos Narodu* висловлює погляд, що Русини в

добрий вірі ставили свої внесеня, а nie uwzględnienia ich użyli tylko jako wygodnego pretekstu do urządzenia manifestacji ad usum wyborów. Ми вже висказали причини виходу, а також, що вибори зовсім не вплинули на сей крок руских послів, бо значна часть бунших послів не буде навіть кандидувати.

Але цікаве, що каже *Głos Narodu* далше про сю подію соймову:

«Мусимо заявити, що принайменше безпосередня споника недоволени Русинів лежить в неспостійній, половинчій тактиці, яку тягом примінюють до них в краю. Давмо їм підстави народного бутя, робимо їм деякі навіть далеко ідучі уступки, побуджуємо їх політичний і народний апетит, а не хочемо положити точки над і, не хочемо заспокоїти їхніх всіх жадань, з якими виступають безнастанно. Хто сказав А, нехай здобуде ся на висказанє Б, тимбільше, що тільки в сей спосіб можна остаточно розмотати польсько-руский моток.

Бо всі уступки в користь Русинів мають в ґрунті річи лише одну ціль: звязати польський нарід з рускими узлами приязни і не допустити, щоб історична звязь сих обох народностей могла ослабити ся, а може, в будучности, розірвати ся. Запевнюючи галицким Русинам народно независиме існуванє, сповняючи їх всякі, хотяй би найфантастичнійші жаданя, найкоштовійші забаганки, ми переконаємо ся вкінці, о скільки можна з їх сторони числити на добру волю і дійсню охоту згідного пожитя. Тому даймо Русинам все, чого домагають ся, не шадім жадної жертви, бо тут ходить о переконанє ся, чи польський нарід має бачити щирого, зичливого приятеля в рускїм народі.

Однак колиб мало показати ся, що поми-

мо уступок всякого рода, Русини в дальшїм ході думають континувати свою «політику покритих», колиб виявило ся, що жадні концесії не зможуть їх наситити і наклонити до згоди, тоді перші піднесемо голос за тим, щоб з ними поступило ся так, як повинно поступати ся з ворогами(!) нашої народности. Тоді буде час на завзяту борбу без нардону.

Та заким приїде до сеї сумної остаточности, належить ся вичерпати всі средства, які можуть остаточно вияснити наміри Русинів зглядом нас. По безуспішнім сповненю сего обовязку ми доперва будемо могли з чистим сумлінням умити руки від всіх дальших наслідків руск і політика в Галичині.

До того додамо лише, що Русинам не розходить ся о ніякі fantastyczne zachcianki, а о потреби для розвою народного, культурного і економічного і ми не посягаємо по стан посіданя Поляків, але хочемо розвивати ся свобідно і жити своїм життям. «Не чужого ми бажаєм, а свого то права», скажемо словами нашого поета.

Д О П И С ь.

3 Жаба.

(Шконтрум громадської господарки; читальня «Прогрєсїти» і єї опікуни).

У нас в Жабю буде розвизана рада громадска, бо по переведенім шконтрі через комісаря з краєвого виділу показало ся, що щось не дуже по людски господарило. Гуцули радї з сего о стілько, що мають повну надію, що і писаря Кароля Коалїньського побудуть ся, котрий вже надто дав ся їм в знаки, а позбути ся єго

Наталь Вахнянин.

Отець Александр.

(Билиця з недавних часів).

(Дальше).

Не менше бесїдливою представила ся нам і панна Кордулька. Засївши на софі поруч Дубовеньського, вищебетала она єму контр-альтовим голосочком цілу історію свого житя в так припаднім свїтлі, що мій товариш від часу до часу переставав їсти і слухав єї повною губою в повнім значіню сего слова.

— Я розумію ся на всїм! — правила она мому товаришеви. — Я не з тих панночек, що то цілий божий день терликають на фортелянї, або гафтують пантофлі. У мене господарство ґрунт: дріб, корови, телята!.. Прошу вас, пощо і нащо жєнщинї високої науки? Аби уміла «квіток» написати, буде з неї! За тими образованими жінками то і чоловіки псують ся! Зараз давай єму газети, літературу... а то все коштує гроші!

— То думаєте панї, що без науки чоловік може обійти ся! — замітив Дубовеньський.

— На добре! — відповіла рішучо Кордулька, — я знала жєнщину, що на житю своїм не бачила ні одной книжки, а про те грошей у неї було гук! Тато тямлять тую... як єї звали?... тятя, що такий мудрий борщ варила з ушками...

— Байдуже з тим, як звали, — замітив Дубовеньський, — але таке жите, даруйте..

— Таке жите найкраще! — перебила Кордулька. — Що кому приїде з тих ваших поезій! У мене добре слечене поросє, щоб аж в зубах захрустало, більше значить, чим... ціла ваша бібліотека!

— Як кому! — докинув недобрый уже Дубовеньський і покругив головою.

— Но, н! но, но! — вмїшав ся о. Александр. — Так зле оно не є! Від часу до часу і книжка не завадить: при жєнцях, молотїльничках...

— Або проти безсонности, — докинув я тїм самїм тої.

— Так, так, або як кучить ся... Бачиш, Кордулько, свїт тепер змінив ся: иньші погляди, вибаги... То не ті часи, коли зі шкільною лавкою наука кінчила ся! Тепер у них сойми, політика... треба розумним бутя через ціле жите.

— Ова! І ми учили ся політики в коньїктї, — не переставала Кордулька.

— За далеко, за далеко зайшлисьте! — перебив о. Александр, нерадий тїй полеміці, і при тїм досїть незручно моргнув на свою щебетливу донечку. — Я спорити не любив і не люблю! От лишє випиймо.

Ми піднесли здоровє Кордульки. По хвилї відтягнув мене о. Александр в другий куток комнати і тут почала ся друга бесїда.

— Чи Дубовеньський ще вільний, считав старий на ухо.

— Мабуть вільний.

— А якже буде з Кордулькою?

— Не знаю.

— З них, бачиш, була би добра пара: обоє здорові... Я чув, що він сирота?

— Круглесенький.

— Тим лишє: менше тягару! Єго старший брат, як знаєш, сватав ся трохи до Кордульки, то діло до половини так як зробленє...

— Зробленє? — повторив я счудований.

— Як? — не дочув о. Александр.

— Та так, кажу, що панна Кордулька може подобати ся.

— А у мене жилось би їм як у Бога за дверима! Господарка в конї сугь, ще справив-бим нову найтичанку... Але, а пророс, на балю будете?

— Я буду.

— А Дубовеньський?

— Не знаю.

— Може грошей не має? Я могу єму дати маленький «форшус».

— Якось не пристойть.

— Чому не пристойть? Хиба він такий горний? Я як сватав ся до моєї небїжки, том добру половину посагу вибрав на перед від тєстя.

— Пробуйте!

— Е, пробувати годї! Я, бачиш, мушу мати певність: гроший в болото не кину! Хиба на одні чоботи мїг бим ще важити...

— Про мене, сирравте бодай чоботи.

(Дальше буде).

до тепер було годі, бо і ворожка казала, що поки в Косові пан Староста (Сабат), поти Коліньський в Жабю буде писарити. Все те сповняєсь, бо мимо того, що сей писар був суспендований два рази виділом краєвим за всякі «niergawidłości» (остатній раз перед кількома місяцями), мимо того урядує дальше. Перед кількома неділями зібрало ся кілька гуцулів, щоби его (яко суспендованого) викинути з канцелярії громадської, але він завчасу постарав ся о чотирох жандармів і ті розчарованих гуцулів розігнали і відобрали їм остатнє средство, яким могли позбутися загально-зненавидженого писаря. Той то Коліньський є причиною незгоди і роздвоєня в громаді, а про те свідчить факт, що коли якийсь пан барон, виделегований з виділу краєвого на шконтрум каси громадської, сказав до Юри Соломійчука, оглядача худоби, що він має 10 зл. за оглядини, а 10 зл. за то, аби не писав анцайги до виділу, гуцул відповів: Пане, возьміть собі від нас писаря Коліньського, а в громаді запанує сунокіи, гаразд тай анцайгів не буде. Про того п. писаря дало би ся писати томами, але про те пізніше, а тепер хочу згадати про новозасновану читальню «Просьвіти» в Жабю Ільци. Дня 17. червня с. р. отворено тут читальню «Просьвіти»; членів вписало ся до тепер до 100 мито того, що вїт Іван Мартичук грозив та страшив, що всі читальники будуть поковані і відставлені до Косова (чому не до Станиславова або Коломиї?), що ними жандарми будуть опікувати ся і т. и. Відки взяла ся у того вїта така відраза до читальні, годі відгадати, а може его дорадник і его права рука, писар Кароль Коліньський так збунтував? — за се не ручу. Але що жандарми будуть опікувати читальні, в тім вїт не помилив ся, бо четвертого дня по отвореню читальні впадає вечером жандарм до читальні, де застає Дмитра Костинюка і его жінку, властителей того дому, де міститься читальня, зачинає з ними списувати протокол, як відбуло ся отворенє читальні, хто промовляв і що, чи Юра Соломійчук належить до виділу і взагалі, хто зістав вибраний до виділу, наконець ще сварив, чому не чекали на позволенє староства на отворенє читальні. (Староство було повідомленє про отворенє читальні 13/6 1901 ч. рескр. 140 як також про вибір виділу слїдуючого дня по отвореню читальні). Дня 22. червня 1901 дістає Дмитро Костинюк з уряду громадского письмо без коверти і статут тов. «Просьвіти». Письмо се наводжу дослівно і з всіма ошибками: Ч. 10485/01. Косів дня 20. Мая 1901. До Товариства «Читальня Просьвіти» в Жавю Ільци. до рук Дмитра Костинюка ц. к. Намістничество рішенем з 10 мая 1901 Ч. 44418. повідомило ц. к. Староство, що не заборонює завязаня того Товариства.

Присилаючи статут заявляю, що о скілько дїяльність Товариства підлягає окремим приписом обовязанє єсть Товариство тих переписів перестерігати і взиваю о предложенє після §. 12. уставу з 15 листопада 1867 В. п. н. N. 134 до трох день спису членів з їх місцем замешкани і виразнем означнем тих, котрі заступають Товариство. Ц. К. Сівітник Намістничества і Староста Сабат.

Се письмо полежало собі місяць в уряді громадскім, бо дата є Косів 20. мая, а доручено 21. червня. Додати треба, що жандарм не сам прийшов, а з касиром громадскім та питає ся Костинюка, на що відступив комнату на читальню, чи має карту промислову (бо він часом шне кожухи), а за кілька день прийшло ему, що має квартално платити 2 корони заробкового податку, хоч часом на рік один кожух ушне. Крім сего сей жандарм (називає ся Krbéc) жадав, щоби до него по польски говорити... Який то з Крбець-я польський «патріотик»!

З СОЙМІВ.

З Відня доносять телеграфічно, що вибори до галицького союму з курії малої посїлости відбудуть ся дня 4. вересня; з курії міст і більшої посїлости кілька днів пізніше.

Теперішня сесія буковинського союму була інтересною виступом представителя молодорумунських радикалів, посла др. Фльондора, який виступив против всіх партій і народностей в

Буковині з нетерпимою заїлостію, а вже найзавзятїше против краєвого правительства.

Президент краю Бургінзон доказував численними актами неправдивість обжаловань, які підносили молодорумунський посол др. Янку Фльондор. Президент вияснив справу точка за точкою в задовольючий спосіб.

Потім забрав голос наш посол п. Левіцький і говорив по руски. Він представив нужденний стан наших хліборобів, як они терплять під тучами і неврожасм. Удають ся в біді до банків, а що статуги по банках в німецькій мові, так наш хлібороб не знаючи приписів, не тримає ся їх завсїди точно. На се чекають лише сї панки з банку і немилосерно друкать з хлібороба шкіру. При таких нагодах не обходить ся і без бійки. І так видів раз сам посол, як жиди в Вашківцях вакинули з банку селянина обкровавленого і побитого. Пан посол взиває правительство, щоби оно контролювало такі банки і на допускало до надужитя. При таким стані річий не дивно, що люди забирають ся до Канади. Щоби сему лихови хоч часово запобічи, пропонує посол Левіцький слїдуюче. Він вказує, що великі посїдання фонду релігійного опирають ся в руках великих панів і жидів, що се пахтуть. Пожадано було-б ті широкі лани фонду розділити і меншим посїдачам, селянам дати в пахт. А там, де нема землі, що належала би до фонду, закупили землі від великих посїдачів і розпарцелювати між селян.

Бесїдник завзиває також виділ краєвий, щоби дивив ся ліпше на рахунки рілїничої школи в Чернівцях, що коштувала край 75.000 зр. Потім підносить, що наші великі посїдачі не приймають людей, що кінчать сю школу, до своїх господарств. А се було би пожадано. Сї люди знають по більшій часті мову нашого селянина, они стикали би ся більше з нашими хліборобами і давали би вказівки до поліпшеня нашого господарства. При кінці примічує з задоволенєм добру хіть краєвого правительства, нашому селянинови помоча, що показуєсь в аснованю краєвого гіпот. банку, котре зробило би конець мандрівці до Канади через підпиранє нашого селянина в біді. Потім завзиває посол правительство, щоби оно рівно обходило ся так із селянами як з панами, бо селяни то піддальна держава.

Послїдній з ряду говорив посол Николай Василько. Він звернув свою бесїду проти закидів посла Фльондора, мов би то правительство з деякими народностями краю поступало собі в негідний спосіб і доказує, що найменше теперішнє правительство заслугує на нагану. А висновки посла др. Фльондора то нікчемна робота, що тягнеть ся вже через три роки і справлена туди, щоби підбурювати нарід против тих осіб, що намагають ся свою тяжку задачу сповнити в гідний спосіб. Коли більша посїдність підпадає, то се лиш завдячити дуже розширеної біржовій грі, а що-до селянства до правительств робить, що в його силі.

При обговорюваню справи красок, робить посол правительство уважним, що краска Німців чорно червоно-золота, що єї видко в послїдних часах чим раз то настїйше, не дуже то причиноєсь до спокою. Цїле поступованє др. Фльондора і его бесїда се ваганє ся між реакцією а збудженєм диких пристрастей.

В долїшно-австрійскім соїмі прийшло до дуже бурливих сцен при бюджетовій дебатї. Др. Люеґер виступив против соціялістів і сказав між иньшим таке: др. Адлер заявив, що в тім дни, коли его похвалять антисеміти, він купить собі шнурок. Се дуже принадлива річ; колиб я був переконаний, що др. Адлер дійсно повісить ся, сейчас я висказав би ему необмежену похвалу. Але син німецького бога Водана, Шенерер таке подібне раз був також обіцяв, але ще до тепер не повісив ся. Дальше др. Люеґер виводить, чому називає їх ц. к. соціялістами: бо они пахтуть з правительством, против кого мають звертати ся зі своїми демонстраціями. Також і назва, яку др. Адлерови придала Deutsche Ztg.: представителя улиці Navara-Gasse є справедливою, бо за ним агїтували у фякрах жінчини, що стоять під контролею поліції, а які в сїй улиці мають свій осїдок. — Се викликало величезне заворушенє, в яким насуміш антисеміти, соціялісти, ліберали і шенерериянці обкидали себе найгіршою лайкою.

На вчерашнім засїданю стирійського союму гр. Котулїньки предложив внесенє, підписанє всіма членами палати, в справі утвореня постійного, краєвого фонда запомог для Стирії. Се внесенє переказано комісії і ухвалено вислати до цїсаря депутацію з подякою за те, що монарх для сего фонда визначив 10.000 кор. зі своєї приватної каси.

Тирольський соїм замкнено вчера, а всі другі вже в тамтїм тижни покінчили свої наради.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: гр.-кат. Клеми і Даміана; рим.-кат. Бонавентури. — В понеділок: гр.-кат. Полож. ризи Пр. Богор.; рим.-кат. Розісланє апостолів. Ві в торник: гр.-кат. Мокія Анатолія; рим.-кат. Фавста.

— **Репертуар руського народного театру у Львові.** В неділю дня 14. с. м. в сали тов. «Gwiazda» ул. Францішканьска: «Верховинці», народний образ зі сьпівами і танцями, І. Корженьовского.

Початок точно о год. 8. вечером.

— **Пос. Барвіньський** дістає з ріжних сторін Галичини і Буковини привітні письма і телеграми з виразами признаня з нагоди рішучого виступленя руских послів.

— **Виділ Рускої Громади** відбув засїданє в неділю 7. липня, на яким обговорювано справу організації ширших кругів на основах, які покляло собі товариство в своїм статуті. Друге засїданє відбув виділ Рускої Громади вчера в п'ятницю дня 12. липня, щоби нарадитись над становиском, яке належить зайняти в виду сецесії руских послів і наступаючих виборів. Ухвалено вислати меморандум до президета міністрів д-ра Кербера з ясним та правдивим представленєм причин і спонук, які довели руских послів до сецесії з галицького союму.

— **3 товариства взаїмн. обезпечень «Дністер»** одержуємо отсе письмо: Про пожежу в Угнові появила ся допись, що «Дністер» не потерпів шкоди, бо не приймав обезпечень з Угнова, — а знов в новинках послїдного «Русского слова», що богато погорільців було необезпечених для того, що «Дністер» і «Слявія» не прийняли їх до обезпеченя. Уважаєм потрібним вияснити, що на частях пожежах в Угнові в р. 1900. рішили ми в вересні 1900 дійсно не примати більше обезпечень з Угнова, а існуючі виповісти — і виповілисьмо тоді зараз всім нашим членам, *покишаючи однак їх обезпеченя важними аж до визоду терміну обезпеченя.* Отже і до нинї маємо там обезпеченя, а при послїднім пож рі потерпіло шкоду 14 наших членів і шкоди ті ліквідуємо. *Бєли хто не був обезпечений тепер, то не поносить вини «Дністер», бо ми виповіли свої обезпеченя всім еще в вересні 1900 р. а потім еще кождому пригадали на місяць перед виходом его обезпеченя, — так що кождий, кому вишло обезпеченє у нас, міг і мав час обезпечити ся в иньшїм товаристві.* Се уважали ми за потрібне пояснити нашій публіці, бо чулисьмо, що иньше товариство виповіло Угнівцям обезпеченя коротко перед самим пожегаром і члени тамтого товариства жалують ся, — але не наші.

— **3 Станиславова** пишуть вам: Почуваємо ся до обовязку виступити в обороні о Мітрата Фацевича, мов би то він лишивши ся звісного дня по сецесії руских послів в сали соїмовій, мав глядати тамже єписковскої мітри. О. Фацевич знає найлучше сам, що він з дїточками та диспензою від привисаних правом церковних студий, є неможливим на владичїм престолі, томуж і не міг думати о тім, щоби послїдні поїдї в нашїм соїмі висказати в такий спосіб, як се подав хтось несвідомий фактичного стану річи.

— **Презенту** на гр.-кат парохіс в Сихові міска львівска рада надала о. Михайлови Гарчиньскому.

— **3 львівського університету.** Степень магістрів фармації одержали між иньшими: Дмитро Кульчицький і Йосиф Вітвицький.

— **В приватній женьській семінарії у Львові** (ул. Паньска 16.) відбув ся перший раз іспит зрілости в днях 4—12. с. м. під проводом краєвого інспектора шкільного п. Болеслава Барановского. Приступило до іспиту 36 кандидаток. З того одержало свідочтво з відзначенєм 12, а з добрим поступом 17. Дві кандидатки відступили від іспиту, дві репробовано на рік, а 3 позволено здавати іспит по вакаціях. — Ся семінарія має право публічності і зовсім уряджена на взір державної семінарії. Русинок було сего року на всіх чотирох курсах 36. Оплата місячна вносить 10 К. Впискь зачнуть ся 30. і 31. серпня. — Позаяк до державної семінарії будуть принімані переважно лиш сироти і доньки народних учителів, проте радимо вписувати кандидатки до повисше згаданой семінарії.

— **Жидівський млин в Яворові** (серед міста) має окремі закони що до святакованя неділі. Під боком староства жад-властитель млина меле цілу неділю, а з якого права, се знає хіба той,

що єго обов'язком є перестерігати виконуваних параграфів. Чому на се безправє покликана до сего власть не звертає уваги? Чи жидівский млин в Яворові має свої окремі привілеї молоти в неділю, коли два инші млини мусять тоді мовчати. Звертаємо ся отсим до С.в. Староства в Яворові, аби зарядило в жидівским млині недільний супочинок та не дозволило жидови молоти в неділю на загальну соблазнь яворівских християн. — *Мицанин з Яворова.*

— **Vis maior.** Злива, котра перетягнула в п'ятицию понад Львовом, лишила по собі грізні наслідки. Вода підмулила залізничий шлях межи Підзамчем а Львовом педалеко янівського гостинця і була причиною катастрофи. Машина тягарового поїзду перевернула ся, кілька передних возів поторощили ся, а машиніст Сіховський, палляч, керманіч Згуркевич та кондуктор Копецкий потерпіли тяжкі рани. Комісія залізнична з лікарями поїхала сейчас на місце нещастя, аби раненим уділити першої помочи, та аби вислідити причину катастрофи. Показало ся, що причиною нещастя був дощ.

— **В Коломиї** засновало ся кацапске: «Потребительное і проіводительное общество торговпромышленный Союз в Коломиї, реєстрованое товарищество з ограниченою порукою». До заряду «общества» входять самі «маститі» патріоти. Вже то віде правди діти, економічні змаганя наших кацапків мають славу традицію. Обавляємо ся проте, щоби і се нове «потребительное общество» не перевело ся в «истребительное».

— **Звідки бере ся тільки злодіїв у Львові?** На оновішнім засіданю львівської ради міської піднесено справу обов'язку ходженя дітей до школи. При сій нагоді виявило ся, що у Львові 10.000 дітей обов'язаних ходити до школи, не поберає науки задля браку учительских сил. Не дивно отже, що у Львові є тільки заводових злодіїв.

— **Дівчина кельнером.** В Яремчу від кількох літ служити в одній з реставрацій молодий кельнер «Міхась». На днях викрило ся, що «Міхась» є «Каською», яка перед 9 роками утікла від родичів і в мужеским строю пустила ся заробляти на житє. Спершу була льокайчуком у якогось лікаря, а опісля кельнером в кількох реставраціях. «Каська» була би ще довго незнана крила ся в строю «Міхася», але зрадила єї зависть товариша. Він зробив на ню фальшивий донос до суду, а при розправі викрило ся єї походженє. «Каська» засуджена на кару 3 днів арешту або 30 К за уживанє фальшивої книжки службової, заплатила кару, а «Міхась» служить дальше за кельнера.

— **Сензацийна подія.** Зі Станиславова доносять «Przedświt-owi» про загадочну подію, яка збула ся там в ночи на минаулий вторник: Перед мешканє акушерки Маллерової зайхали приватною повозкою два мушцини і просили єї до недужої женщины. Маллерова зібрала ся сейчас і поїхала. В дорозі заплачено єї сто корон і прощено о найбільшу тайну. Аж тепер замітила она, що оба мушцини замасковані. Опісля завязано єї очи, а повозка по довній їзді станула на місци. Маллерова уділила помочи недужій женщиней також замаскованій, але по породі незнакомі мушцини витягнули револьвери і приказали акушерці спалити дитину в печи, в котрій горів вже огонь. Маллерова сповнила приказ, але другого дня явила ся у державного прокуратора в Станиславові і виявила цілу подію. Після єї оповіданя подія мала збути ся в жидівским домі, а спалена дитина має походити від батька християнина. Прокуратория зарядила увязненє Маллерової і судовє слідство, аби викрити злочинців.

— **Іспит зрілости** в учительській семинарії в Станиславові здали: Аксентий Михайло, Фальковский Едмунд, Гавронський Войтїх, Голігер Авраам, Грасін Казимір, Івасевич Филиц, Ямрош Михайло, Янда Йосиф, Коваж Вінцентий, Кульчицкий Сасиль, Кульчицкий Михайло, Мазуркевич Григорий, Мігоцкий Леопольд, Микетюк Михайло, Навальковский Николай, Оборский Мечислав, Офенбергер Озія, Пахульский Роман, Павлович Іван, Жекецкий Збігнев (з відзн.), Сеїнський Йосиф, Серецкий Юліян, Штемгерберґ Кароль, Сарантюк Кароль, Тилавський Йосиф, Величю Теодор, Вітка Йосиф (з відзн.), Ціммерман Йосив. 13 учеників одержало поправку, а 8 репробовано на рік.

— **Банкротство.** В Будапешті увязнено за обманьство гр. Генрика Потоцкого, приятеля Коритовского, який онові відобрав собі житє. Потоцкий в спілці з Коритовским допустили ся численних обманьств. Оба купили якусь віллу і ще не заплатили за ню ані сотика, а вже затягнули довг, а гроші промарнували. Гр. Потоцкий приїхав недавно до Пешту і повертав ся в аристократичних кругах.

— **Природні декорації.** Померший шведский ученый Артур Гареліас подав проєкт, устроїти театр на вільнім воздуці в народнім парку в Штокгольмі. На сю ціль призначено значну просторонь парку, а природа достарчила декорації. На сцені, котра стоїть під горбокком, аматори грають народні штуки.

— **Відкриє бакциля сифіліса.** Французкі лікарі Люї Жульєн і Жустен де Ліль відкрили і відокремили бакцилю недуги, якої жертвою паде рік-річно около 50.000 людей. Оба лікарі здавали справу зі своїх дослідів над сям мікробом лікарській академії в Парижі, де висказано надію, що в недалеком часі можна буде винайти лік на сю доси невилічиму недугу.

— **Конкурс.** В бурсі, удержуваній «Філією руского товариства педагогического в Станиславові» знайде поміщенє в році шкільнім 1901/902. 30 учеників рускої народности, учащаючих до шкіл публичних в Станиславові за місячною оплатою з гори по 16 до 24 корон готівкою. Поданє о принятє треба внести найдальше до 31. н. ст. липня до виділу «Філії руского товариства педагогического в Станиславові» на руки п. Маріяна Якимовского, учителя школи виділової в Станиславові, ул. Голуховского, ч. 65. До поданя належить долучити 1) послідне сьвідощтво шкільне, 2) сьвідощтво хрещеня, 3) сьвідощтво убожества, 4) декларацію що-до висоти місячної оплати.

Патент має вказати ся, що є членом «Руского товариства педагогического», або вступити в членц, надсилаючи висовє 1 кор. і річну вкладку 1 кор. Питомець дістане в бурсі мешканє, харч, опал, сьвітло, правє і належний догляд, натомість мусить мати власне біле відповідне, обув, одежу і постіль. На переписку треба долучити до поданя 45 сот. марками почтовими.

Видлі «Філії руского товариства педагогического в Станиславові». *О. І. Порайко* голова; *Ем. Кадайска*, секретарка.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові** оповіщує:

«Газета Львівська з дня 15. с. м. оповіщує розписанє ліцитаційної продажі старих матеріялів, узисканих в округі п. к. дирекції залізниць державних у Львові. Оферти належить вносити найдальше до 12. години в полудне дня 31. липня с. р. до виспе згаданой п. к. дирекції залізниць державних. Услівя продажі подано в «Газеті Львівській», а можна їх одержати також в бюрі для справ варстатових в підписаній п. к. дирекції».

— **Дрібні вісти.** Краєвий маршалок гр. Ст. Бадені виїздить ві вторник на кілька тижнів до купелів Ais les bains у Франції. — Археєпископ кс. Більчевский виїхав на довній час зі Львова. — В новоторским повіті з днем 16. с. м. відуть в житє отєї почтові складниці: в Сєняві, в Білім Дунаїци, в Бялці, в Островску, в Обрувутах і в Маніовах.

3 руско-народного театру.

Душегуби, драма в 5 актах Тогобочного. Щасливий сей п. Тогобочний! Дирекция виставляє вже єго третю драму у теперішнім сезоні. Шкода лише, що не зроблено вибору між творами автора, бо ся послідня драма є багато лішшою від двох попередних. Однорукий селянин Василь (п. К. Підвисоцкий) забогатів зі свого каліцтва, бо залізниця, яка стала причиною сего, виплатила єму високе відшкодованє. Оженив ся з гарною Наталкою (п. Слободівна), а до хазяйства наймив наймита Панаса (п. Стадник). Та ще і свекруха (п. Осиповичева) помагає господарювати, тож могло би молодим жити ся, як у Бога за дверми. Однак молода жінка не находити вдоволеня в любови свого чоловіка, калічки-недорічки, а єї жадова звертає ся в сторону наймита. Палкими словами та поділуями она сама розбурхує в нїм пристрасть. Довній час они люблять ся потайки, сходячись по садочках та закутках. Але такий стан доскулив їм і одно другого пхає в сторону душегубства. Они раді-б злучити ся в своїй любови на віки, та усунути сю колоду-перешкоду, безрукого Василя. Панас засідає ся на Василя біля кладки через річку і тручає єго у воду. Ніхто не бачив душегуба та і не викрив єго опісля. Він оженив ся з Наталкою і зажив на хазяйстві убитого Василя. Однак сумліне не дає єму спокую. Страх і привиди лякають єго в ночи та в день. Він стає пия. Але і Наталка не має бажаного щастя. Добрість та лагідність убитого Василя тим тяжним викидом стають перед єї душею. Межи обома подругами приходить до незгоди і до сварки, серед якої довідує ся про їх страшну тайну хора на печи свекруха. Наступає сильна сцена, в якій мати проклинає їх за смерть свого сина. Але велике зворушенє підтинає єї слабі сили: она паде спараліжована на землю. Душегуби стають безпечними перед карою людского суду, бо свекрусі параліж відняв мову і она не може обжалувати їх за страшний злочин. Але божий суд достигає їх в страшний

спосіб. Божевільство Панаса доходить аж до того, що він кидає ся з ножем на жінку, щоби єї убити. В сій страшній хвилі свекруха кидає ся між них і з великого зворушеня чудом відзискує назад мову. Се наповнює панічним страхом обоїх винних. Наталка кидає ся в кирицю, а Панас сходить з ума.

В оповіданю ми поминули дві епізодичні ролі, які до акції зовсім не належать. Нечипір, старий салдат в одставці (п. Гембицкий), плентає ся через цілу штуку та оповідає свої теревені, які хоть не стоять у жадній звязи з дією, то всеж таки мали-б своє гумористичне значінє, колиб справді були віддані московско-українською мішанщиною. У подібних типах на польській сцені подають завсїди чистий виговір московскої мови, так, що хотій слухач і не зрозуміє всего, то всеж єго ухо задержить характеристичні ціхи московскої мови і вислови. Але наші актори, не знаючи фонетичних ціх московскої бесіди, роблять з неї якогось церковно-галицького дивогляда. Так і Нечипір виглядав більше на реєнтога, чим на салдата в одставці. І так пр. в однім місци він каже: «одрубали богато голов і ногов» замість на московский лад сказати: «атрубалі багато гальоф і нагоф». Такі макаронізм, як ми се вказували вже иньшим разом, мали би бодай стілько оправданя на нашій сцені, що вказували би на фонетичні ріжницї сих обох язиків, яких у нас ріжні обєдинителі, хіснующи ся правописними подобиєстями, хочуть звести в одно русло. Коли в самім театрі нема нікого, що знав би московску мову, то може-б покровителька театру, Руска Бєсїда або тов. Котляревского приняло на себе сїю лінгвістично-технічно-артистично-контрольну задачу?

Друга неоптїбна роля, се ворожка Вивді. На що єї вивів автор — не знаєм. Пощо ті чари та заговори вилітати до народних штук, щоби ними лише скріпляти віру народа в забобони — не розумієм. А так само вражає нас, що в богато українських драмах катастрофа збуває ся під впливом горівки. Се не лише не збільшає трагізму, але противно ослаблює єго. Перше герой уне ся, а потім робить трагедію! Так є в «Безталанній» Карпенка, в «Жидівці» Тогобочного, в «Украденім щастю» Фравка, так є в «Душегубах».

Зрештою автор сягає глибоко у душевні челюсти людської істоти і дану тему зображує добірними, яркими красками. — З граючих осіб найвисше станула п-ні Осиповичева своєю вповні артистичною грою. П. Стадник завдав собі богато праці і з виїмкою немногих місць (любовна сцена та душегубство на кладці) поборов щасливо трудности своєї форсовної ролі. П-на Слободівна, як чорнявка, була хороша... як гріх але своєю деклямацією попустила цілу ролю. Говорила як учителька у фребльєвській школі перед інспектором; аби лише не занапастити жадної букви. Але деж житєва правда, деж свобода необсервованої, лише собою занятої людини? П. Кость Підвисоцкий, що грає тепер «гостинно», грав як справдішній «гість» і робив, що найлекше, а їв що найсмачнійше. Але як їсти мід, то вжеж не ложкою... П. Гембицкий в роли Нечипора був за голошений, а за мало зрозумілий; впрочім є в штудії місця, які вказують на те, що він повинен бути богато старшим, а через те і сунокійнійшим та симпатичнійшим.

В гуртовій сцені публіка мала нагоду пізнати дві нові співачкі сили. П-на Кравчуківна з п. Костевим відспівали гарний дует, композиції капелмїстра п. Косака. П-на Кравчуківна виявила великий поступ в співі, за несповна рік, як дебютувала тут у Львові. Єї голос вирівнав ся, стратив остроту висних тонів, набрав сили і просто пірвав аудиторню. Неумовкою оплески, які примусили співачку до повтореня, нехай стануть їй заохотою до дальшої праці над своїм даром природи. Що-до п. Костева здержуєм ся з осудом до другого разу.

Вчера в міським, польским театрі відбуло ся величавє представлєнє на бенефіс п. Т. Гембицкого з нагоди єго 40-літнього ювілея сценічної праці. По першім актї вручено ювілятовим чотири лаврові вінці: від «Рускої Бєсїди», від дир. Павліковского, від дир. дра Гриневецкого і від артистів рускої сцени. Публіка зготовила сердечну овацію старенькому ювілятові, який з молодечею жвавостію грав Выборного, та з

семи хрестиками на плечах витинав приєднати, як на своїм дебюті перед 40 літами! Дайже Боже вам, «дідуню», щоби ще світліше ми обходили Ваш 50-літній ювілей, та вже може не в гостях, а на власній, постійній сцені!

Телеграми.

Відень, 12. липня. Wiener Ztg. оголосила, що санкціоновано закон о підвищенню податку від горівки, з приділенем частини доходу на краєвий фонд.

Баден, 12. липня. Стан здоровля гр. Стефанії Льоняї поліпшив ся. В половині с. м. гр. Льоняї поїде на постійний побут до Австерлії.

Відень, 12. липня. Пос. Герольд, переговорював ту вчера з президентом міністрів др. Кербером і міністром фінансів др. Бем-Баверком в справі санації чеських фінансів і представив міністрам ухвали чеського краєвого виділу.

Марсилья, 12. липня. В шпиталю в Фріоль помер другий моряк на чуму. Більше зачумлених нема. Стан здоровля всіх иньших моряків і подорожних вдоволяючий.

Відень, 13. липня. *Вибори до галицького сейму з курії меншої посілости відбудуть ся 4. серпня; з курії міст і більшої посілости відбудуть ся кілька дів пізніше.*

Петербург, 13. липня. Дотеперішній радник легатійний при льондонській амбасаді, Лессар, заіменований російським амбасадором в Пекіні.

Льондон, 13. липня. Times доносить з Шангаю, що кн. Туан з великим війском посуває ся в полудневім напрямі до Шансі. До него прилучив ся наслідник престолоа, що могло стати ся лише за згодою цесаревої вдови.

Льондон, 13. липня. Кітшенер доносить з Преторій: Бури напали на відділ полуднево-африканської поліції під Гутсон на північний захід від Дренітен. Здобули одну стару гармату, але опися їх відперто. Англичане стратили в борбі 4 воївків, а 7 є ранених.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришєня зареєстрованого з обмеженою порукою,

за місяць червень 1901.

I. Стан довжний:

1. Уділи членів	77.440	кор. 04 сот.
2. Фонд резервовий	8.257	» 72 »
3. Спеціальна резерва страт	1.110	» 13 »
4. Вкладки щадничі:		
а) стан на початку червня 1901	872.225	к. 59 с.
б) вложило в червни 103 стр.	49.756	к. 30 с.
разом	921.981	к. 89 с.
в) виняло в червни 59 стор.	37.811	к. 36 с.
Стан з кінцем червня	884.170	к. 53 с.
5. Сальдо побраних процентів	21.994	» 47 »
6. Непіднята дивіденда за рік 1897, 1898, 1899 і 1900	4.217	» 15 »
7. Кошти спору	565	» 48 »
8. На рахунку ріжних сторін	420	» 53 »
9. Резерва на оплаченє податку за р. 1900	600	» — »
Сума	998.776	кор. 05 сот.

II. Стан чинний:

1. Позички уділені:		
а) стан на початку червня	787.608	к. 05 с.
б) уділено в червни	25.101	к. — с.
разом	812.709	к. 05 с.
в) сплачено в червни	15.015	к. 90 с.
Стан з к. червня	797.693	к. 15 с.
2. Готівка в касі з 30. червня	12.083	» 98 »
3. Цінні папери фонду резервового	8.587	» — »
4. Цінні папери иньші	74.297	» — »
5. В щадничі почтовій (оборот чековий)	9.164	» 48 »
6. В иньших товар. і банках	65.343	» 29 »
7. В Тов. вз. об. Дністер	25.000	» — »
8. Сальдо коштів адміністрації	6.607	» 15 »
Сума	998.776	кор. 05 сот.

Членів прибуло 22, убуло 10, остає з кінцем червня 1901 р. всіх членів 1927 з 2006 декларованими уділами в сумі корон 100.300.

Стопа процентова від вкладок 4%, від позичок уділованих з провізією на кошти адміністрації 6 1/2%.

Львів 8. липня 1901.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

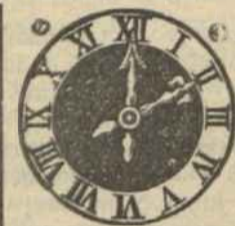
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 1. до 16. липня 1901.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) **Brooks & Duneap**, найзнаменитші і найкомічніші американські мурини. 2) **Трупа Crawford**, партерові гімнастики. 3) **Сестри Berger**, концерт на устній гармонійці і танцерки тирольські. 4) **Riccardo & Benedetto**, голосні пародисти опер. 5) **Сестри Gaesch**, найзнаменитші сучасні акробатки. 6) **Charles Pauly**, артист в свистаню наслідуючий голоси птахів. 7) **Hombert and Riccardo**, Musical Burlesque Excentrics. 8) **Mlle Kic-ki**, тирольська співачка. 9) **Mlle Tleuri**, співачка. 10) **Iben Obed**, фантастичний арабський артист. 11) **Elvira Oceana and Max**, еволюції на трапезі і колесах. 12) **Hofeman**, тресура псів і котів. — (На загальне бажанє П. П. Публіки).

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В неділю і свята два представлєня. Що п'ятниці **High Life** представленє. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

За знамениті вироби преміювані п. н. державною медаллю.

F. MORAVUS,

Brünn, Grosser Platz,

укінчений слухач технічної школи для виробу годинників в Белі (Швайцарія), вироблює і доставляє годинники на вежі, церкв, школи, урядові будівлі, фабрики, замки, вілли і т. п. в найточнішій і факховій викінченю по найдешевших цінах. Цінники на жаданє даром. Вивіз на Схід.

19—26

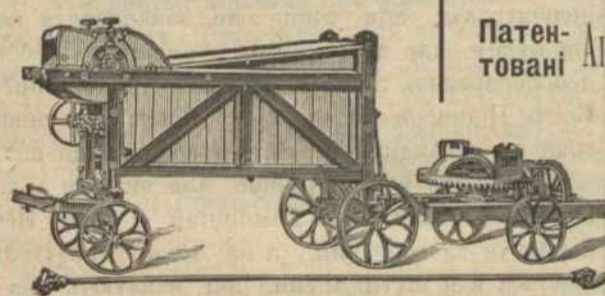
Пошукою лекції на час ферій на село заміреною винагородою. Михайло Моравецкий укінчений семинарист, Львів, ул. Жовківська ч. 44.

* Признані за найлучші *

Сталеві плуги 1-, 2-, 3- і 4-скібові

Бороши до лук та моху складові і діагональні.

Обручкові, гладкі і сталеві Валки

СІВАРКИ „AGRICOLA“

Косарки до трав, конюшини і збіжжя, **граблі** до громадженя сіна і збіжжя і **перевертачі** до сіна.

Патентовані Апарати Діппа до овочів, ярин і т. п.

Праси до вин і овочів, ярин і т. д.

Млинки на овочі і ягоди.

Машини до толочєня винограду.

Патентовані „Молотільні“ оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1—6 коний.

Самодільні патентовані „Сифонія“ сикавки

до нищеня мшиць на винограді, ріпаку та земної блошки.

Кітлові печи до переносєня, **Парові машинки** до паши

Найновіші **Млинки** до чищеня збіжжя.

Січкарні системи Гексла. Млинки до шротованя, та до краєня бураків.

* Ручні праси до сіна та соломи *

постійні і до переносєня як також всякі иньші господарські машини.

виконують і доставляють після найновішої системи

RH. MAUFARTH & Co.

ц. і к. уприв. фабрика машин рільн., відливарня заліза і парова кузня.

у Відні, II. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р.

750 робітників.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями на всіх більших виставах.

Вичерпуючі каталоги і численні письма з признанєм — даром.

Заступці і відпродавці пожадані.

2—0

Хто ще не читав

ФРАНЦА МЕШКА:

Драма на селі

ціна 70 сот.

і того самого автора: НАГУЛА

ціна 30 сот.

оповіданя з життя Словінців в перекладі І. Кузіва

нехай як найскорше замовить сі дві книжочки в Наук. Товар. ім. Шевченка, ул. Чарнецького 26, або в Ставропільській Книгарни ул. Руська у Львові.

Вейлякі

НУПОНИ

Вильосовані

цінні папері

виплачує без потрученя провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.